

نهضت دینی و تبلیغاتی

محمود مهدی پور

و ارتباط با او بزرگترین عبادت است.
در حدیث شریف نبوی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آمده
است:

«أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ،
التَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ؛^۱

پس از ایمان به خداوند برترین
کارها، [اقدامات دوستانه و] دوستی با
مردم است.»

اصولاً ایمان به خدا، بزرگترین
پشتوانه فکری برای خدمات صادقانه
به بشریت است. ایمان هم انگیزه
خدمت است و هم جهت بخش و

برای بسیاری از مبلغان گرامی این
مسئله مورد توجه است که در سال
خدمت رسانی، مهمترین خدمات
چیست؟ مهمترین اقدام در قلمرو
خدمات دینی کدام است؟ و برای
موفقیت در ارائه آن چه باید کرد؟

در تفکر دینی ما، خدمت به
بندگان خداوند متعال، خدمت به خدا
و اولیای اوست و از عبادات بزرگ
شمرده می شود، اگر چه تعبیر سعدی
را قسدری اغراق آمیز و نادرست
می دانیم که فرموده است: «عبادت بجز
خدمت خلق نیست.» ولی می پذیریم
که خدمت به خلق پس از ایمان به خدا

۱. نهج الفصاحه، ک ۳۸۷.

در زندگی اجتماعی است و همیشه مصداق احسان و انفاق و یاری و نصرت و امداد و حمایت از مؤمن و مظلوم و قضای حوائج مؤمنان است.

همیشه خدمت به دیگران پلکان تقرب و راه کمال انسان است، ولی امروز خدمت رسانی و رقابت در خدمات در برابر رقابت در تخریب و توهین و اتلاف و اسراف امکانات در جنگهای گروهی و جناحی قرار دارد.

امروز خدمت، پاسخ عملی به شعارهای استکبار جهانی است. امروز خدمت به مردم، پاسداری از آبروی اسلام و مسلمانی است. امروز خدمت و رقابت در خدمت، عامل وحدت و وفاق ملی مسلمانان و همه ساکنان ایران اسلامی است. امروز خدمت به مردم نقطه مشترک همه دلسوزان دولت و ملت است. امروز خدمت به مردم بجای سرگرم کردن و تخریب یکدیگر عامل محبوبیت دست اندرکاران نظام اسلامی است. امروز خدمت رسانی، عامل امیدواری و همکاری بیشتر دولت و ملت و مایه تقویت ساختار درونی جامعه اسلامی

تعیین کننده اولویتها در انواع خدمات رسانی، و هم عامل پایداری در خدمت در برابر همه مشکلات طبیعی و اجتماعی.

در خدمت رسانی، هر چه کمیت بیشتر و کیفیت صادقانه تر و بدون منت و به دور از انگیزه های غیرالهی باشد، و کار با حفظ شخصیت خدمت پذیران انجام گیرد، ارزش بیشتری پیدا می کند. و این تنها مؤمنان راستین اند که به قصد انجام وظیفه الهی و احسان به بشریت و عاشقانه و بدون نیرنگ و فریب، پیدا و پنهان و بی منت و مداوم می توانند به بشریت خدمت کنند. رابطه ایمان و خدمت رابطه ای دوسویه و متقابل است؛ ایمان انسان را به خدمت می کشاند و خدمت هم عامل تقویت ایمان است.

خدمت در ایران امروز

در شرایط کنونی کشور ما، علاوه بر دلایل عقلی و نقلی همیشگی بر ضرورت خدمت و خدمت رسانی، این موضوع ابعاد و آثار دیگری یافته است.

خدمت رسانی یک فریضه الهی

**امروز خدمت‌رسانی،
عامل امیدواری و همکاری
بیشتر دولت و ملت و مایه
تقویت ساختار درونی
جامعه اسلامی و یأس و
نومیدی کفر و نفاق داخلی
است.**

دغدغه ایمان و اخلاق و فلاح و رفاه مسلمین دارند، و برخی مشکل مسلمانان را مشکل خویش نمی‌دانند، اما در عین حال عالمان دین و روحانیون متعهد در بسیاری از سطوح جامعه تاثیرگذار و دارای نقشی کارسازانند و به همین دلیل، اگر انگیزه‌های الهی و معنوی آنان تقویت شود و برنامه ریزی و هماهنگیهای ضروری برقرار گردد، روحانیت می‌تواند، صدها برابر به دین و دنیای مردم خدمت کند.

و یأس و نومیدی کفر و نفاق داخلی است.

همیشه خدمت به مؤمنان، خدمت به خدا و رسول گرامی و پیشوایان بزرگ اسلام است و امروز علاوه بر این ارزش مثبت و بنیادی خدمت رسانی نقش دفاع از تفکر دینی، نظام دینی، و جامعه اسلامی را برعهده دارد. خدمتگزاران راستین همیشه در دنیا و آخرت محترم و مقدس اند ولی امروز کارآیی بیشتری دارند.

معمربن خلاد از امام کاظم علیه السلام نقل می‌کند که فرمود:

«إِنَّ لِلَّهِ عِبَادًا فِي الْأَرْضِ يَسْعَوْنَ فِي حَوَائِجِ النَّاسِ هُمْ الْأَمِينُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ أَدْخَلَ عَلَى مُؤْمِنٍ سُورًا فَرَّحَ اللَّهُ قَلْبَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»^۱

خداوند در زمین بندگانی دارد که در تأمین نیازهای مردم می‌کوشند، آنان اند که روز قیامت در سایه چتر ایمنی خدایند، هر کسی مؤمنی را شاد سازد خداوند روز قیامت دلش را شاد خواهد کرد.

امروزه گرچه سررشته بسیاری از امور در دست کسانی است که کمتر

۱. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۸۲.

فرد و جامعه، عامل پیدایش صدها نهاد اجتماعی و هزاران شغل معقول و مشروع وابسته به این اهداف ارزشمند شده است.

همه نهادهای بهداشتی، درمانی، نظامی و انتظامی، و بسیاری از نهادهای آموزشی، فرهنگی، مشروعیت و موجودیت خود را در سایه پاسداری از جان و مال و آزادی و آبروی مردم توجیه می‌کنند.

زندگی اجتماعی اصولاً چیزی جز ارائه خدمات متقابل بین گروه‌های متفاوت جامعه نیست، هر چه ارتباط بین انسانها بیشتر و گسترده‌تر و نزدیک‌تر شود، زمینه خدمات بهتر و بیشتری پدید می‌آید و صداقت و دقت و نظم بهتر و افزون‌تر را ایجاد می‌کند.

«جهانی سازی» اگر به معنای ارائه هر چه بهتر و بیشتر و گسترده‌تر خدمات باشد، مطلوب و محبوب کل بشریت است و اگر به معنای استثمار و تحمیل و به خدمت گرفتن کل بشریت باشد، چیزی است که نه مطلوب است و نه مقدور و آرزویی است که استکبار

تلقی درست از انواع و ابعاد خدمت و تشخیص اولویتهای آن در صحنه فعالیت‌های دینی از مهمترین وظایف مبلغان گرامی و همه کسانی است که کمر به خدمت امت اسلامی بسته‌اند و به امور مسلمانان اهتمام می‌ورزند.

خدمت به مسلمانان و انسانها را در دو بخش مهم می‌توان ساماندهی کرد.

۱. تأمین نیازمندیها؛

۲. مقابله با آفات و خطرات.

همه نهادهای کشاورزی، صنعتی دامپروری و پرورش طیور و شیلات به دلیل تأمین و تولید نیازمندیهای راستین انسانها در قلمرو مواد خوراکی، دارای ارزش و احترام اند.

نهادهای تجاری و بازرگانی و همه اصناف و پیشه‌وران، به دلیل تسهیل در توزیع و نقل و انتقال تولیدات کشاورزی و صنعتی و دامی، در چارچوب خدمت به بشریت و کمک به تأمین نیازهای راستین انسانها محترم و مقبول و مشروع اند.

حفظ جان و مال و آبرو و آزادی

تولید و توزیع نیازمندیهای جامعه بشری خدمت است و ایجاد روحیه مصرف گرایی و بهره گیری از زحمات دیگران بدون ارائه خدمات متقابل خیانت به خود و جامعه بشری محسوب می شود. آب رسانی و برق رسانی، آتش نشانی و گازرسانی، مسکن سازی، تولید و توزیع و نگهداری و کنترل سلامت مواد غذایی، خدمات حمل و نقل دریایی و زمینی و هوایی، تولید و توزیع پوشاک و امکانات حفظ جان انسانها در برابر سرما و گرما، آموزش حرفه و فن و دانشهای مربوط به نیازهای راستین بشریت خدمت است.

اصولاً انسانها نسبت به نیازها و مشکلات دیگران سه حالت دارند:

۱. دلسوزی و احساس مسئولیت؛
 ۲. بی تفاوتی و غفلت؛
 ۳. خوشحالی و مسرت.
- به عبارت دیگر، برخی در مسیر عبور کاروان بشریت پل می سازند، برخی برای جلوگیری از پیشرفت بشریت، چاه می کنند و برخی نه سنگی از مسیر برمی دارند و نه گلی در راه

**شرط انصاف و انسانیت
این است که اگر گل
نیستیم خاری در راه
نباشیم، اگر غریقی را
نجات نمی دهیم، کسی را
به درون رودخانه
پرخروش و دره مرگ
آفرین هل ندهیم.**

باید به گور ببرد.

تامین هر کدام از نیازهای واقعی و فطری انسانها خدمت است و مراقبت و پاسداری از جان و مال و آزادی و استقلال و آبروی مردم در زندگی فردی و اجتماعی در برابر مهاجمان و مخالفان نمونه های دیگر از خدمات متقابل انسانها به یکدیگر است. مجاهدان، خدمتگزاران راستین بشریت اند و سازشکاران عامل گستاخی مهاجمان.

می‌کارند.

**رسالت مبلغان و عالمان
دین پاسداری از ایمان،
آگاهی، آزادی، استقلال،
اتحاد و همفکری و واقع
بینی و آرامش روحی
روانی و تعاون و همکاری
جامعه بشری است.**

حداقل شرط انصاف و انسانیت این است که اگر گل نیستیم خاری در راه نباشیم، اگر غریقی را نجات نمی‌دهیم، کسی را به درون رودخانه پرخروش و دره مرگ آفرین هل ندهیم.

در تفکر دینی ما، هر کس در جامعه خدمات بهتر و بیشتری ارائه دهد، و میزان کمتری از خدمات دیگران را مصرف کند، ارزشمندتر است.

امیرالمؤمنین علیه السلام متقین را چنین می‌ستاید: «وَأَجْسَادُهُمْ نَحِيفَةٌ وَ خَاجَاتُهُمْ نَحِيفَةٌ»^۱ پیکرهاشان لاغر است و نیازهایشان اندک.

وارونه سازی قرآن و سنت؛
۵. اصلاح دید جامعه نسبت به
ارزشهای الهی؛

۶. اصلاح معیارهای ارزیابی در
شناخت حق و باطل؛

۷. امر به معروف و نهی از منکر در
ابعاد گوناگون اجتماعی؛

۸. اصلاح اخلاقی و بیماریهای
روحی و روانی مردم؛

۹. اصلاح ذات البین و تنش‌زدائی

خدمات مبلغان و عالمان دین
ابعاد گوناگون دارد، که در ذیل به
بخشی از این خدمات اشاره می‌شود:

۱. پاسداری از فرهنگ پیامبران؛

۲. انتقال معارف وحی به جامعه

بشری؛

۳. اصلاح تحریف معنوی قرآن و

سنت؛

۴. مقابله با تلاشهای شیطانی برای

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

در روابط دنیای اسلام.

رسالت مبلغان و عالمان دین پاسداری از ایمان، آگاهی، آزادی، استقلال، اتحاد و همفکری و واقع بینی و آرامش روحی روانی و تعاون و همکاری جامعه بشری است. و باید دید در شرایط امروز کدامیک از این گوهرها در خطر قرار دارد و چگونه می توان از آن پاسداری کرد.

همیشه شیاطین انسی و جنی در کمین این گوهرهای گرانبه‌ایند. مهمترین خدمت روحانیت این است که نگذارد این سرمایه‌های آسمانی به غارت رود و دستخوش تحریف و تخریب قرار گیرد.

اصلاح عقاید بشریت و امت اسلامی، اصلاح عواطف و حب و بغضها در جامعه دینی، اصلاح آمال و آرزوها در زندگی فردی و اجتماعی و اصلاح گفتار و رفتار و نهادها و ساختارهای تاثیرگذار در زندگی اخروی و دنیوی امت اسلامی، بزرگترین وظیفه روحانیون عموماً و بویژه مبلغان گرامی است.

در سال خدمت رسانی بزرگترین

وظیفه عالمان در روابط الهی، پاسداری از ایمان و عقاید مردم است و گسترش اندیشه توحیدی، و در روابط اجتماعی بزرگترین وظیفه و خدمت مبلغان پاسداری از عدالت و تلاش برای استقرار قسط و عدالت اجتماعی است و اصلاح قانون و قانونگذاران با ترازوی حق و عدل.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقَنَاطِطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ﴾^۱ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید! کاملاً قیام به عدالت کنید. برای خدا شهادت دهید.»

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقَنَاطِطِ﴾^۲ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید! همواره برای خدا قیام کنید و از روی عدالت، گواهی دهید.»

«توحید» و «عدالت» عالیترین و جاودانه‌ترین نیازهای انسانیت است.

در سال نهضت خدمت رسانی باید از حاکمیت خدا به جای حاکمیت شیطان بزرگ و کوچک سخن گفت و به جای نهادهای بین المللی و استناداردهای دروغین دموکراسی باید از عدالت پاسداری کرد.

۱. نساء/۱۳۵.

۲. مائده/۸.